

Gazeta Hajnowska

Listopad
2020

numer 11 (83)

bezpłatny dodatek
do „Więści Podlaskich”

Święto Niepodległości

„Przeorana kilkakrotnie pługiem wszechświatowej wojny, wyciśnięta jak cytryna, wynędzniała, zdeptana stopami milionów kombatanów różnych państw i narodów wstaje jako odmłodzony feniks w 1918r. z popiołów”

Artykuł „20lecie niepodległości” z 11 listopada 1938r., „Gwiazdka Cieszyńska”

I wojna światowa zmieniła bieg wielkiej historii. Krajobraz geopolityczny roku 1918 r. przypominał chaos – choć od zamachu w Sarajewie po traktat wersalski minęło zaledwie 4

dziesiąt lat, były to najbardziej kosztowne cztery lata w dziejach świata. I wojna światowa pochłonęła 14 mln istnień ludzkich, kolejne miliony ludzi zostało kalekami. Ale tragiczny bilans miał się tylko powiększać – wycofujące się wojska stosowały taktykę spalonej ziemi, co doprowadziło do klęsk głodu i chorób. A splądrowane przez wojnę europejskie gospodarki nie miały zasobów ani siły, by zapanować nad rozmiarem ludzkich dramatów. Opadający z wolna wojenny kurz odślaniał nową Europę – nastąpił zmierzch imperialnych monarchii, które ustąpiły miejsca państwom narodowym. Ład należało zbudować na nowo – tym razem stał się on także udziałem Polski. Zielone światło dał prezydent USA Woodrow Wilson, który w słynnym czteropunktowym programie pokojowym,

wojskiem Polskim. 14 listopada Rada dokonywała samorozwiązania, przekazując Piłsudskiemu całość władzy zwierzchniej. Po 123 latach niewoli odradza się państwo polskie. Walka pięciu pokoleń Polaków żyjących pod zaborami nie odeszła w zapomnienie. I choć przed młodzieżą II Rzeczypospolitą wielka historia postawiła wiele wyzwań (plebiscyty o Śląsk, wojna polsko – bolszewicka, konflikt z Czechami o Zaolzie, konieczność reform gospodarczych, trudny okres wewnętrznych konfliktów politycznych,

ległości. Święto zostało ustanowione ustawą z dnia 23 kwietnia 1937. Do polskiego kalendarza powróciło w 1989r. Hajnówka jak co roku uczciła nasze wielkie, patriotyczne święto, choć to były inne obchody niż zwykle – bez tłumów, bez oficjalnych delegacji, bez asysty pocztów sztandarowych, jak to miało miejsce jeszcze rok temu.

Ten szczególny dzień w nieszczególnych czasach Hajnowianie celebrowali na różne sposoby: symbolicznie – poprzez wywieszenie biało – czerwonej flagi, udział w samochodowym rajdzie (pozdrawiamy uczestników, piękna inicjatywa!) lub obserwując uroczystości w skwerze imienia dr Dymitra Wasilewskiego, przy Pomniku „Ofiarom Wojen, Przemocy i Represji „91”, – w tym roku skromne, tylko z obecnością władz samorządowych. Uroczystości poprzedziły Msza Święta za Ojczyznę w Kościele p.w. Świętych Cyryla i Metodego w Hajnówce oraz Modlitwa w Intencji Ojczyzny w Soborze Świętej Trójcy w Hajnówce.

I choć nie mogliśmy się spotkać, by tradycyjnie wspólnie celebrować nasze wielkie święto, podniosło słowa hymnu, które rozbrzmiały punkt 12.00, a także wspólna modlitwa za Ojczyznę i poległych sprawiły, że patriotyczne nuty grały w sercu każdego z nas.

Katarzyna Miszczuk

lata, były to najbardziej kosztowne cztery lata w dziejach świata. I wojna światowa pochłonęła 14 mln istnień ludzkich, kolejne miliony ludzi zostało kalekami. Ale tragiczny bilans miał się tylko powiększać – wycofujące się wojska stosowały taktykę spalonej ziemi, co doprowadzi-

do punktu 13 zaznaczył, że wolnej Europy nie będzie bez niepodległego państwa polskiego. W 1918 r. z niemieckiego więzienia wraca Marszałek Józef Piłsudski – 11 listopada Rada Regencyjna przekazuje mu zwierzchnią władzę wojskową oraz naczelne dowództwo nad

zakończony przewrotem majowym z 1926r.), Polakom udało się odzyskać podmiotowość swojej ojczyzny. II Rzeczypospolita odrodziła się niczym feniks z popiołów.

Na pamiątkę tego wydarzenia Polacy 11 listopada świętują Narodowe Święto Niepod-

APEL do mieszkańców miasta Hajnówka!

W związku z sytuacją epidemiologiczną obejmującą nasz kraj, w trosce o mieszkańców miasta Hajnówka, w szczególności seniorów, osoby schorowane oraz o obniżonej odporności zwracamy się z apelem do tych, którzy potrzebują pomocy w codziennych czynnościach, takich jak: zakupy, zaopatrzenie w leki, o zgłaszanie swoich potrzeb do **Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce, pod numerem telefonu 85 682 20 11, w godzinach pracy Ośrodka, tj. od poniedziałku do piątku, od 8:00 do 16:00,**

bądź poza godzinami pracy Ośrodka pod numerem telefonu 506 925 090, lub na adres email: mops-hajnówka@home.pl

Jednocześnie zachęcamy osoby objęte kwarantanną, jak również innych mieszkańców miasta Hajnówka, do skorzystania ze wsparcia psychologicznego poprzez kontakt telefoniczny pod numerem **85 682 20 11 wewnętrzny 45**, poniedziałki, wtorki i czwartki w godzinach od 10:00 do 14:00.

**Dyrektor MOPS
Mariusz Iwaniuk**

Inwestycje miasta Hajnówka w drugiej połowie 2020r.

Mimo trudności epidemicznych prace przy inwestycjach infrastrukturalnych na terenie miasta Hajnówka nie ustały. W II połowie bieżącego roku samorządowi udało się doprowadzić do końca rozpoczęte przedsięwzięcia związane z poprawą infrastruktury komunikacyjnej, gospodarką komunalną czy opieką senioralną.

We wtorek 3 listopada 2020 r. została oficjalnie otwarta ulica Mikołaja Reja w Hajnówce. Przebudowa ulicy była możliwa dzięki dofinansowaniu projektu „**Rozbudowa drogi gminnej nr 108514B - ul. Mikołaja Reja - od km 0,008 do km 0+445 w mieście Hajnówka**” z Funduszu Dróg Samorządowych.

W otwarciu ulicy wzięli udział Burmistrz Miasta Hajnówka Jerzy Sirak, proboszcz parafii pw. św. Jana Chrzciciela Jan Romańczuk, proboszcz parafii pw. Cyryla i Metodego Zygmunta Bronicki, Przewodnicząca Rady Miasta Walentyna Pietroczyk, wiceprezes Infra Instal sp. z o.o. Krzysztof Gawryluk.

Całkowita wartość inwestycji to 3.686.161,17, natomiast dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych wynosi 1.998.469,98 zł.

W ramach projektu zostały wykonane następujące prace:

- przebudowa jezdni o nawierzchni asfaltowej

Cd. str. 2

Nieodpłatna pomoc prawna w Powiecie Hajnowskim

Starostwo Powiatowe w Hajnówce przypomina o możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej – w Powiecie Hajnowskim funkcjonują dwa punkty:

1. Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, w którym nieodpłatnych porad prawnych udzielają adwokaci i radcowie prawni wskazani przez Okręgową Radę Adwokacką w Białymstoku oraz Radę Okręgową Izby Radców Prawnych w Białymstoku,
2. Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, którego prowadzenie Powiat Hajnowski powierzył Stowarzyszeniu SURSUM CORDA, oba z siedzibą w I LO im. Marii Skłodowskiej – Curie w Hajnówce.

System darmowej pomocy prawnej funkcjonuje od 2016 r. Od dnia 1 stycznia 2019 roku usługi dostępne w punktach pomocy zostały uzupełnione o nieodpłatne poradnictwo obywatelskie i nieodpłatną mediację. Osoby w trudnej sytuacji mogą znaleźć nieodpłatną, profesjonalną pomoc w jednym z 1500 punktów w całej Polsce – także na terenie Powiatu Hajnowskiego. Od początku 2019 roku z nieodpłatnej pomocy prawnej oraz z nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego może skorzystać każda osoba, której nie stać na uzyskanie odpłatnej porady i która złoży stosowne oświadczenie.

Porady co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie. Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenie nie-

odpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się **według kolejności zgłoszeń**, po umówieniu terminu wizyty. Termin wizyty można ustalić telefonicznie: **85 682 48 36** lub online: <https://np.ms.gov.pl/podlaskie/hajnowski>

Poniżej prezentujemy link, pod którym znajdziecie Państwo zasady udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa:

http://bip.st.hajnówka.wrotapodlasia.pl/bezplatna_pomoc_prawna/

Zgodnie z art. 8a ust.1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, Starosta sporządza i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców powiatu, które obejmuje w szczególności:

- 1) poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także z zakresu praw konsumentów, praw dziecka, praw pacjenta, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego i inne;

- 2) nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie ze wskazaniem punktów i dyżurów.

Katarzyna Miszczuk

Inwestycje miasta Hajnówka w drugiej połowie 2020r.

Cd. ze str. 1

z chodnikami dla pieszych i dwukierunkową ścieżką rowerową,

- przebudowa i rozbudowa miejsc postojowych dla samochodów (74), 4 miejscami dla osób niepełnosprawnych oraz dwóch zatok autobusowych,

- wykonanie nowej kanalizacji deszczowej,
- wykonanie nowego oświetlenia ulicznego i doświetlenie przejść dla pieszych,
- przebudowa dwóch skrzyżowań z drogami wojewódzkimi,

W ramach projektu „**Zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej poprzez rozbudowę i przebudowę Przedszkola nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Hajnówce**” realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na

lata 2014-2020, Osi Priorytetowej VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej, Działania 8.6 Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego - kwota inwestycji: 2 694 509, 34 zł, udało się wybudować nowe sale dydaktyczne oraz

- zamontowanie barier ochronnych w pobliżu szkoły i przedszkola,
- wykonanie nowego oznakowania poziomego i pionowego.

gabinety zajęć specjalistycznych, dużą salę gimnastyczną oraz salę integracji sensorycznej, która pozytywnie wpłynie na rozwój przedszkol-

aków. Przedszkole zyskało również nowoczesny plac zabaw, dostosowany do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Budynek jeszcze nie został oddany do użytku.

Do 30 listopada planowane jest oddanie w pełni gotowego Domu Diennej Pomocy zrealizowanego dzięki projektowi „**Utworzenie Domu Diennej Pomocy w Hajnówce**” ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej VIII. Infrastruktura dla usług

użyteczności publicznej, Działania 8.6 Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego - kwota inwestycji: 844 175, 45 zł, kwota dofinansowania: 711 888, 72 zł. Celem projektu jest zapewnienie opieki osobom powyżej 65. roku życia, niesamodzielnym, z niepełnosprawnościami. Placówka dostępna będzie podopiecznym 8 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku z zapewnieniem dwóch posiłków dziennie. Znajdzie się w nim miejsce dla około 20 osób. W październiku miała miejsce rekrutacja uczestników. Jednakże z uwagi na sytuację epidemiczną rozpoczęcie działalności zostało wstrzymane.

Do końca roku ma zostać zakończona **budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów**

Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 - kwota inwestycji: 7 736 044,56 zł (beneficjentem jest Miasto Bielsk Podlaski). Ostatecznym efektem będzie nowoczesny punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wyposażony m.in. w kontenery obsługi, magazyny na odpady problemowe, magazyny na surowce i sprzęt, wagę samochodową, ścieżkę edukacyjną, chodniki, place na kontenery oraz miejsca parkingowe. Zostanie zakupiony

Komunalnych. To inwestycja realizowana wspólnie z miastem Bielsk Podlaski. Współfinansowana ze środków Funduszu Spójności Unii

również niezbędny do funkcjonowania punktu sprzęt mechaniczny oraz wyposażenie.

Emilia Korolczuk, Ewa Zubrycka

Udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami w Urzędzie Miasta Hajnówka

Dotyczą one przede wszystkim osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu oraz poruszających się na wózkach. Mają one na celu zwiększenie dostępności budynku dla klientów administracji publicznej, zmagających się z różnego rodzaju dysfunkcjami.

nich laskę i nie zbacza z drogi. Idzie jak po szynach. Należą one do systemu poziomych oznaczeń informacyjno-dotykowych.

Na schodach przed wejściem zamontowano nakładki antypoślizgowe na stopnie w kolorze żółtym, zwiększające ich widoczność. Na

Od miejsc postojowych do wejścia do budynku poprowadzono linie/ścieżki naprowadzające oraz pola uwagi. To pojedyncze linie wykonane z metalu ułożone w czterech rzędach. Niewidomy prowadzi wzdłuż

drzwiach wejściowych pojawiły się oznaczenia ostrzegawcze, czyli żółte kontrastujące taśmy. Wewnątrz budynku na pierwszych oraz ostatnich stopniach schodów naklejono taśmy antypoślizgowe zwiększające

bezpieczeństwo osób z nich korzystających, pełnią rolę ostrzegawczą dla osób z dysfunkcjami wzroku. Na piętrze urzędu miasta na drzwiach każdego z pokoi przyklejone zostały tabliczki z numerem pokoju i nazwą referatu, opisane alfabetem Braille'a. Dodatkową funkcjonalnością jest funkcja NFC, która umożliwia odczytanie jej zawartości poprzez zbliżenie telefonu do symbolu na tabliczce. Technologia ta umożliwia komunikację, przesył informacji pomiędzy urządzeniami, czytnikami w odległości nie większej niż 20 cm.

Zakupiona została także przenośna tzw. recepcyjna pętla indukcyjna. Urządzenie to jest jednym ze środków wspomaganie słuchu. Może służyć zarówno jednej, konkretnej osobie z dysfunkcją słuchu, jak i grupie ludzi z tą niepełnosprawnością np. podczas spotkań w sali nr 12, indywidualnych spotkań pomiędzy urzędnikiem i petentem, w kasie.

Na miejscach postojowych dla osób z niepełnosprawnościami przed urzędem zamontowana została wy-

lewką betonowaną, umożliwiającą bezkolizyjne wjechanie wózkami inwalidzkimi z parkingu na chodnik.

dofinansowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa IV Innowacje spo-

Usprawnienia sensoryczne zostały zakupione w ramach projektu „Hajnówka dostępna - program dostępności miasta w sferach kultury i turystyki inspirowany rozwiązaniami włoskimi z miasta Matera”

łeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa.

Emilia Korolczuk
Główny specjalista ds. wdrożenia w projekcie

Nowa oferta Centrum Energii Odnawialnej

Chcesz zainstalować u siebie technologię OZE, ale nie wiesz od czego zacząć? Pomoc znajdziesz w powiatowym Centrum Energii Odnawialnej! Przypominamy, że odwiedzający Nas mieszkańcy i przedsiębiorcy mogą liczyć na:

- niezależną informację na temat korzyści z zastosowania OZE,
- fachowe doradztwo odnośnie wyboru konkretnych rozwiązań dla Państwa domu,
- nieodpłatną ocenę budynku pod kątem aktualnego zużycia energii oraz propozycję rozwiązań energooszczędnych, a także doradztwo odnośnie możliwości dofinansowania z funduszy unijnych i krajowych.

Ale nie tylko – za sprawą współpracy naszego Centrum z biznesem, powstała baza firm z terenu Województwa Podlaskiego działających w obszarze energii odnawialnej, systemów grzewczych i termomodernizacji. Znajdziecie tu namiary na przedsiębiorców świadczących usługi projektowania instalacji, montażu, doradztwa oraz wyceny. W bazie firm znajdują się także podmioty świadczące pomoc przy składaniu wniosków o dofinansowanie. Lista współpracujących z Centrum firm dostępna jest na stronie <https://centrumenergii.com/>

instalatorzy/ oraz w formie ulotki. To krótkie zestawienie przedsiębiorstw działających „w zasięgu ręki”, profesjonalnych i godnych zaufania. Lista firm oczywiście nie jest zamknięta. Zapraszamy do kontaktu i współpracy z Centrum inne firmy mające swoje siedziby w województwie podlaskim. Warto wspierać i promować nawzajem swoje działania.

Centrum Energii Odnawialnej – informacje o projekcie

Centrum Energii Odnawialnej to kolejna inicjatywa Powiatu Hajnowskiego, realizowana w wyniku kontynuacji współpracy ze Stowarzyszeniem Energievision Frankenwald e.V. w Kronach. Centrum Energii Odnawialnej w ramach projektu będzie wspierane do 2020 r., to inwestycja finansowana przez niemieckie Ministerstwo Środowiska, w ramach Europejskiej Inicjatywy na rzecz Ochrony Klimatu (EUKI). Liderem projektu jest stowarzyszenie Energievision Frankenwald, partnerami – Powiat Hajnowski i Białostocki Obszar Funkcjonalny. Całkowita wartość projektu to 334 859, 25 euro, z czego do powiatu jako jednego z dwóch parterów trafią środki w wysokości 106 775, 00 euro. Powiat Hajnowski posiada wkład rzeczowy do projektu w postaci zapewnienia miejsca Centrum i kosztów

jego funkcjonowania.

Promocja technologii OZE w powiecie

Realizowany projekt dot. funkcjonowania Centrum oddaje założenia „Planu energetycznego dla Powiatu Hajnowskiego”, ujmującego m.in. analizę zasobów, perspektywy i możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w regionie.

Powiat Hajnowski jest jedynym powiatem w Polsce, który posiada opracowany takiego rodzaju plan energetyczny. Plan charakteryzuje potencjał energii znajdujący się na terenie Powiatu Hajnowskiego w postaci: energii słonecznej (ogniwa termalne, fotowoltaika na dachach, farmy fotowoltaiczne), biomasy (drewno, biogaz, odpady biologiczne), energii wiatrowej, geotermii. Dzięki temu przygotowany przez stronę niemiecką we współpracy z Powiatem i Gminami Plan może być podstawą do podejmowania decyzji samorządów w zakresie wdrażania inwestycji na bazie odnawialnych źródeł energii i ubiegania się o ich dofinansowanie ze środków unijnych i krajowych. Zdaniem ekspertów, przy wykorzystaniu i inwestowaniu w rozbudowę dostępnych źródeł energii, możliwe jest aby Powiat Hajnowski stał się samowystarczalny energetycznie.

Plan jest dostępny na stronie Powiatu Hajnowskiego i w Biuletynie Informacji Publicznej samorządu.

Powstanie Planu to efekt realizacji polsko - niemieckiego projektu „Zasobooszczędny rozwój regionalny na Podlasiu”, który był wdrażany we współpracy z Fundacją Euro-natur i Stowarzyszeniem Energievision Frankenwald e.V. w 2019 r. Współpraca jest kontynuowana, jej efektem jest powołanie w 2019 r. Centrum Energii Odnawialnej.

W ramach zwiększenia wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii, we wrześniu 2019 r. Powiat Hajnowski zakończył realizację projektu inwestycyjnego Instalacje fotowoltaiczne na budynkach należących do Powiatu Hajnowskiego. Przedmiotem projektu był montaż instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 91,35 kW służących do wytwarzania energii elektrycznej z promieniowania słonecznego na czterech budynkach należących do Starostwa Powiatowego w Hajnówce: Zespołu Szkół Zawodowych w Hajnówce, Środowiskowego Domu Samopomocy w Hajnówce, Domu Pomocy

Spółecznej ROKITNIK w Białowieży oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Hajnówce. Od-bioru i uruchomienia technicznego dokonano w końcu września 2019 r.

Również II LO z DNJB wykorzystuje energię wytwarzaną przez panele fotowoltaiczne - te zostały zamontowane w ramach projektu „Kompleksowa termomodernizacja budynku Zespołu Szkół z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce”. Przedsięwzięcie było zrealizowane w 2018, beneficjentem również był samorząd Powiatu Hajnowskiego.

Katarzyna Miszczuk

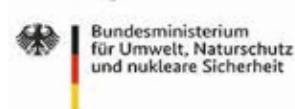
Kontakt:

Lucyna Lewczuk- koordynator projektu,
lucyna.lewczuk@powiat.hajnówka.pl
Dariusz Link -ekspert ds. energii odnawialnych
dlink@powiat.hajnówka.pl
Telefon: +48 85 682 21 69

UWAGA!

Choć Centrum pozostaje otwarte, ze względu na sytuację epidemiologiczną zaleca się kontakt telefoniczny bądź mailowy.

Im Auftrag des:

Realizacja projektu MARA przez Powiat Hajnowski

Powiat Hajnowski w porozumieniu z Politechniką Białostocką bada możliwość wdrożenia innowacyjnych modeli transportu w regionie.

Mając na względzie rozwój mobilności oraz innowacyjności, Powiat Hajnowski jest partnerem w międzynarodowym projekcie badawczym MARA – *Mobility and Accessibility in Rural Areas – New approaches for developing mobility concepts in remote areas*. Projekt MARA – Mobility and Accessibility in Rural Areas (Mobilność i dostępność na obszarach wiejskich) finansowany jest z Programu Interreg Baltic Sea 2014-2020. W przedsięwzięciu uczestniczy 12 partnerów z 9 krajów, a liderem jest Ministerstwo Energetyki, Digitalizacji i Infrastruktury z Niemiec (Mecklenburg-Vorpommern). Tematem wiodącym projektu jest zrównoważony transport i ruch turystyczny na obszarach peryferyjnych państw basenu Morza Bałtyckiego. Docelowo projekt ma przyczynić się do podniesienia mobilności mieszkańców i turystów w naszym regionie.

Przez ostatnie miesiące intensywnie pracowaliśmy nad Action Plan ujmującym kierunki rozwoju mobilności regionu z wykorzystaniem e-nowinek. Ideą przypadku pilotażowego (innowacji) jest system transportowy z wypożyczeniem rowerów elektrycznych, dostępny poprzez rejestrację w przeznaczony do tego celu aplikacji, za pomocą specjalnej karty. Przeprowadzona analiza SWOT wskazuje na duży potencjał rozwoju koncepcji e-bike w regionie Puszczy Białowieskiej ze względu na atrakcyjną sieć już dostępnych tras rowerowych (ponad 650 km) oraz perspektywy rozwoju

(budowa trasy rowerowej spinającej Hajnówkę z Białymstokiem – stolicą województwa, plany budowy ścieżki rowerowej Hajnówka – Białowieża wzdłuż drogi wojewódzkiej). Dokument wskazuje na potrzebę opracowania koncepcji regionalnego produktu sieciowego opartego na integracji tras rowerowych oraz innowacyjnych technologii zwiększających atrakcyjność tego środka transportu.

A zmiany są potrzebne – jak wskazują badania ankietowe przeprowadzone przez Politechnikę Białostocką oraz Zespół MARA – Powiat Hajnówka w 2019 r., ankietowani – turyści oraz mieszkańcy wskazali na potrzebę integracji systemów transportowych oraz budowę regionalnych systemów rowerowych z aplikacją mobilną. Potrzeba wypracowania nowych, alternatywnych kierunków mobilności w regionie Puszczy Białowieskiej została równie mocno zaakcentowana podczas dwóch spotkań fokusowych prowadzonych przez pracowników Politechniki Białostockiej z różnymi grupami interesariuszy, które odbyły się w dniach 21.10.2019 i 4.11.2019. w Hajnówce. Gospodarzami obu warsztatów był samorząd Powiatu Hajnowskiego oraz Politechnika Białostocka.

Tworząc Action Plan (nad którym czuwa dr. Urszula Ryciuk, PB) pozostawialiśmy w kontakcie z naszymi partnerami z państw Basenu Morza Śródziemnego. Podczas warsztatów online omówiono dotychczas następujące zagadnienia: identyfikacja potrzeb w zakresie mobilności na obszarach trudno dostępnych turystycznie oraz adaptacja i rozwój istniejącej rozwiązań mobilnych, Ponadto, na podstawie analizy dobrych praktyk krajów part-

nerskich (nas szczególnie interesuje nas współpraca z litewskim partnerem z Wileńskiego Uniwersytet Techniczny im. Giedymina (VGTU) – uczelnia techniczna z siedzibą w Wilnie, jeden z dwóch uniwersytetów technicznych na Litwie. Litwa bowiem wprowadziła e-bike do swojej oferty turystycznej i transportowej), zastanawialiśmy się, jak dostosować zaproponowane rozwiązania mobilne w swoich regionach. W tym miejscu należy nadmienić, że na ostatnim meetingu online nasz partner z Politechniki Białostockiej – dr.hab prof. PB Elżbieta Szymańska oraz dr. hab inż. Zofia Kołozsko-Chomentowska wygłosiły interesujące prezentację omawiając problemy z jakimi boryka się Powiat Hajnowski w drodze do polepszenia mobilności w regionie. Co więcej, we współpracy z zespołem z Hajnówki wykazały, że korelacja z sąsiadem z Litwy, (tak zwana praca w peer groups) może w przyszłości zaowocować i wskazać nam drogę do przyjaznych ekologicznie rozwiązań transportowych takich jak e-rowery.

Przed zespołem MARA – Powiat Hajnowski kolejne wyzwanie – przeprowadzanie badań wskazujących na możliwość ulokowania potencjalnych punktów stacji ładowania rowerów elektrycznych w regionie. Następnie – seria spotkań z firmami transportowymi, mieszkańcami oraz przedstawicielami samorządów.

Wdrożenie i rozwój nowych, przyjaznych środowisku środków transportu (w szczególności pojazdów elektrycznych, takich jak e-rower czy skuter elektryczny) w regionie Hajnówki w znaczący sposób wzbogaci istniejący system transportowy o in-

Od str. 4

Pierwszy milion bonów turystycznych już przyznany. Sprawdź ofertę z regionu Puszczy Białowieskiej

Atrakcyjne noclegi, wycieczki odkrywające kulturalne, przyrodnicze i kulinarne sekrety regionu, nietypowe atrakcje – branża turystyczna z regionu Puszczy Białowieskiej zaprasza do wykorzystania bonu turystycznego w Krainie Żubra! W najstarszym lesie Europy rodziny z dziećmi nie będą się nudzić! Z myślą o turystach Lokalna Organizacja Turystyczna Region Puszczy Białowieskiej uruchomiła zakładkę informującą o podmiotach akcentujących bon turystyczny.

Bon turystyczny wspiera polskie rodziny i jednocześnie branżę

turystyczną w okresie kryzysu wywołanego pandemią COVID-19. To dokument elektroniczny uprawniający do kwoty 500 zł na każde dziecko, który możesz wykorzystać aż do końca marca 2022 roku.

Więcej informacji pod adresem bonturystyczny.polska.travel a lista podmiotów akcentujących płatności bonem w Powiecie Hajnowskim dostępna pod linkiem, który otworzy się w nowym oknie: <https://bialowieza.travel/aktualnosci/198-podmioty-akceptujace-bon-turystyczny-w-powiecie-hajnowskim>

Uczestnicy CIS zdobywają zawód – trwają kursy zawodowe

Grupa z pierwszego naboru realizuje program kursów zawodowych w dwóch specjalizacjach: technologów wykończeniowych w budownictwie oraz kucharz małej gastronomii. Uczestnicy hajnowskiego CIS zakończyli część teoretyczną, teraz czas na praktykę – podzieleni na grupy, zgłębiają tajniki wybranych zawodów. Przed przyszłymi budowlancami 280 h, zaś kurs małej gastronomii obejmuje 320 h. Kursy zawodowe zakończą się egzaminem w Cechu Rzemiosł Różnych w Hajnówce, po czym uczestnicy otrzymają certyfikaty potwierdzające zdobyte kwalifikacje. Na tym nie koniec pracy w ramach CIS – uczestnicy nadal będą wspierani w stawianiu kolejnych kroków ku zmianie na

lepsze – pracownicy i specjaliści CIS Hajnówka postarają się im pomóc odnaleźć się w realiach rynku pracy. Bo kluczowymi celami, dla których powołano Centra Integracji Społecznej w Województwie Podlaskim jest podniesienie kompetencji w obszarze społecznym i zawodowym. Intencją działalności CIS jest pomoc osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych, w tym bezrobotnych długotrwale bez względu na wiek, płeć czy niepełnosprawność. Przy czym, jest to pomoc konkretna, bo wieloaspektowa i ukierunkowana na konkretny cel: zmianę życia na lepsze.

Od str. 4

Uczestnicy CIS zdobywają zawód – trwają kursy zawodowe

Cd. ze str. 3

Uczestnicy CIS zaczynają od zajęć aktywności społecznej - biorą udział w indywidualnych i grupowych warsztatach umiejętności społecznych oraz treningach rozwoju osobistego pod opieką psychoterapeutów, socjoterapeutów i doradców zawodowych. Uczestnicy uczą się umiejętności negocjacyjnych, skutecznej komunikacji, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów – w sytuacjach osobistych i zawodowych. Dla osób borykających się z uzależnieniem lub/i z problemami wynikającymi z aktualnej sytuacji życiowej, przewidziano wsparcie psychologiczne i pomoc – wystarczy odważyć się i postawić ten pierwszy krok – zgłosić się do CIS. Sekret skuteczności CIS kryje się w indywidualnym podejściu do uczestnika – bowiem dla każdego z nich opracowany jest indywidualny program wsparcia w oparciu o diagnozę sytuacji życiowej danej osoby, jej potencjału i potrzeb.

Warsztaty mają na celu zdobycie umiejętności psychospołecznych oraz wzmocnienie aktywności społecznej, a także pomóc w określeniu aktualnych potrzeb edukacyjnych uczestników projektu, niezbędnych do ich powrotu na rynek pracy. Bo kolejnym krokiem jest rehabilitacja zawodowa obejmująca naukę praktycznych umiejętności jak nauka pisania CV, kurs przedsiębiorczości oraz wyżej wspomniane kursy zawodowe - ogólnobudowlany i gastronomiczny, a także praktyki zawodowe.

Praca w CIS się opłaca

Zajęcia w CIS odbywają się codziennie 5 dni w tygodniu, **uczestnikom zapewnione jest wyżywienie, materiały szkoleniowe, a za udział w zajęciach organizowanych w ramach CIS (tj. w szkoleniach i warsztatach służących osobistemu rozwojowi) przysługuje m.in. zasiłek integracyjny** odpowiadający wysokości świadczenia dla osób bezrobotnych. Pomocą objęci zostaną członkowie rodziny uczestnika – dla dzieci

i osób dorosłych przewidziano zajęcia z animatorami i streetworkerami, w tym warsztaty artystyczne czy organizacja wyjść np. od kina - nic nie stoi więc na przeszkodzie, żeby z pomocy skorzystały także mamy oraz opiekunowie członków rodziny.

Dzięki realizacji projektu wsparcie i szansę na to, by zmienić coś w swoim życiu otrzymają ci, którzy tego najbardziej potrzebują. Szerokie spektrum działań podejmowanych w ramach projektu pozwoli uczestnikom odnaleźć się na rynku pracy oraz uwierzyć we własne możliwości. Aktualnie w zajęciach organizowanych przez CIS uczestniczą dwie grupy. Podczas gdy grupa z pierwszego naboru zgłębia tajniki wybranych zawodów, druga – odbywa zajęcia ze specjalistami. Dobra wiadomość jest także, że rekrutacja do CIS działa w systemie ciągłym. Chcesz coś zmienić w swoim życiu? Przyjdź do CIS w Hajnówce!

Kontakt:

Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej

ul. 3 Maja 42. Hajnówka

729 888 3582

cishajnowka@fir.org.pl

Ze względu na obecną sytuację epidemiologiczną kraju, zainteresowanych zachęcamy do kontaktu zdalnego.

***

Centrum Integracji Społecznej powstało w ramach projektu, którego liderem jest Miasto Łomża, partnerami powiaty: hajnowski, łomżyński, siemiatycki, zambrowski, wysokomazowiecki, koleński i gmina Boćki. Całkowita wartość projektu to ponad 25 mln zł, z czego dofinansowanie w ramach RPO wynosi blisko 20 mln zł. Środki zostaną rozdysponowane na potrzeby tworzenia i funkcjonowania CIS w regionach partnerskich: w ramach realizacji projektu do Powiatu Hajnowskiego trafi ponad 2,5 mln zł. Projekt będzie realizowany do 31.03.2022 r.

Katarzyna Miszczuk

Hajnówka dnia 9 listopada 2020 roku

GK.6621.11.5.2020

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. 2 i art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 703) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego - (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku poz. 256) – po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Czeremcha z dnia 18 września 2020 roku

postanawiam

uznać za mienie gminne nieruchomości położoną w obrębie Stawiszcz, gmina Czeremcha, oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków numerem ewidencyjnym 669 o powierzchni 3,33 ha.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 18 września 2020 roku Wójt Gminy Czeremcha zwrócił się do Starosty Hajnowskiego o wydanie decyzji stwierdzającej, że nieruchomości oznaczona w ewidencji gruntów i budynków obręb Stawiszcz, gmina Czeremcha jako działka ewidencyjna numer 669 stanowi mienie gromadzkie.

Wójt Gminy Czeremcha do wniosku o uznanie za mienie gromadzkie działki nr 669 załączył zeznania dwóch świadków, którzy zeznali, że działka oznaczona w ewidencji gruntów numerem 669 o powierzchni 3,33 ha położona we wsi Stawiszcz, gmina Czeremcha przed 1963 rokiem była użytkowana przez mieszkańców wsi Stawiszcz.

Decyzję o uznaniu za mienie gromadzkie wydaje się, biorąc pod uwagę stan nieruchomości istniejący w dacie wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 5 lipca 1963 roku, dlatego ma ona charakter deklaratoryjny, co oznacza, że rozstrzygnięcie wydane w trybie art.8 ust. 1 poświadcza jedynie stan prawny nieruchomości istniejący w dniu wejścia w życie ustawy.

Tut. urząd po zbadaniu zebranego materiału dowodowego, stwierdził, że droga oznaczona aktualnym numerem ewidencyjnym 669 była na mapie (pierworysie) wsi Stawiszcz, sporządzonej w 1959 roku i była oznaczona dwoma numerami działek 2442, 2467.

W wyniku odnowienia operatu ewidencji gruntów wsi Stawiszcz, gmina Czeremcha w 1972 roku działki nr 2442, 2467 zostały połączone w jedną działkę numer 669 o powierzchni 3,33 ha i zapisane na Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Czeremchu jako drogi powszechnego korzystania.

Biorąc pod uwagę powyższe, organ prowadzący postępowanie uznał, iż działka nr 669 spełnia wymogi ustawowe do uznania jej za mienie gromadzkie. Przed 1963 rokiem przedmiotowa działka faktycznie była drogą i była wykorzystywana jako grunt użyteczności publicznej. Podmiotem, który korzystał z prawa do użytkowania przedmiotowej drogi był ogół mieszkańców wsi.

Pismem z dnia 9 października 2020 roku Starosta Hajnowski poinformował Wójta Gminy Czeremcha oraz sołtysa wsi Stawiszcz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów.

Biorąc pod uwagę powyższe, postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Podlaskiego za pośrednictwem Starosty Hajnowskiego w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Decyzja niniejsza podlega podaniu do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w sołectwie Stawiszcz oraz poprzez wywieszenie na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Czeremcha oraz w Starostwie Powiatowym w Hajnówce, a także zamieszcza się ją w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Czeremcha i Powiatu Hajnowskiego oraz w prasie lokalnej.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Czeremcha, ul. Duboisa 14, 17-240 Czeremcha
2. Sołtys wsi Stawiszcz Pan Sławomir Turik
3. Urząd Gminy Czeremcha celem wywieszenia na okres 14 dni
4. Starostwo Powiatowe w Hajnówce celem wywieszenia na okres 14 dni
5. Biuletyn Informacji Publicznej Powiatu Hajnowskiego
6. Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Gminy Czeremcha
7. Prasa lokalna – Gazeta Hajnowska
8. Ewidencja gruntów i budynków w Starostwie Powiatowym w Hajnówce
9. a/a

Starosta Hajnowski
Andrzej Skiepkó

Turystyczna aplikacja mobilna „Hajnówka. Duchowa Witalność” jest już dostępna

Jeśli mowa o dostępności aplikacji to posiada ona funkcjonalności, które ułatwią odbiór atrakcji turystycznych miasta Hajnówka osobom z niepełnosprawnościami, a także zwiększa ich dostęp dla każdej grupy społecznej bez względu na wiek, płeć, niepełnosprawność. Aplikacja zbudowana jest z trzech modułów:

I. Miejski szlak turystyczny - opisy obiektów znajdujących się na szlaku zostały uzupełnione o informacje wskazujące na udogodnienia architektoniczne dla osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo zawierają audiodeskrypcję, opisującą miejsce w taki sposób, by jej odsłuchanie pozwoliło na wyobrażenie osobie niewidomej odwiedzanego obiektu.

II. Lokale gastronomiczne - zawiera wszystkie punkty gastronomiczne funkcjonujące na terenie miasta. Opisy obiektów zostały uzupełnione o informacje dla osób z niepełnosprawnością.

III. Wydarzenia - kalendarz wydarzeń na terenie miasta i w okolicach.

Aplikacja to także duże ułatwienie dla osób, które odwiedzają nasz region. Turyści znajdą w niej niezbędną wiedzę o tym, co warto zobaczyć, gdzie można dobrze zjeść oraz co ciekawego się dzieje w życiu kulturalnym miasta i regionu.

Zapraszamy do zainstalowania aplikacji.

Wykonawcą aplikacji była firma Amistad.

Aplikacja powstała w ramach projektu „Hajnówka dostępna - program dostępności miasta w sferach kultury i turystyki inspirowany rozwiązaniami włoskimi z miasta Matera” dofinansowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.3. Współpraca ponadnarodowa.

Emilia Korolczuk

Główny specjalista ds. wdrożenia w projekcie

Realizacja projektu MARA przez Powiat Hajnowski

Cd. ze str. 3

nowacyjne i bardziej ekologiczne rozwiązania. Zwiększy dostępność komunikacyjną regionu (zarówno zewnętrzną, jak i wewnętrzną), co pozytywnie wpłynie na atrakcyjność turystyczną regionu i poprawi mobilność w regionie. Rozwiązania te wychodzą naprzeciw oczekiwaniom turystów, którzy zgłaszają duże zapotrzebowanie na środki i infrastrukturę do transportu rowerowego. Rozwój infrastruktury rowerowej (w tym ścieżek rowerowych) może również pozytywnie wpłynąć na zwiększenie częstotliwości ruchu rowerowego wśród mieszkańców, gdyż będzie silną alternatywą dla indywidualnej komunikacji samochodowej i tradycyjnych środków transportu publicznego. Rozwój e-mobilności w powiecie pozwoli nie tylko rozwiązać problemy mobilności i dostępności komunikacyjnej mieszkańców i turystów, ale także pozwoli promować proekologiczne i prozdrowot-

ne postawy związane z aktywnością mobilną.

Rozwój koncepcji opartej na elektrycznych środkach transportu (a także tradycyjnej komunikacji rowerowej) w powiecie będzie miał duże znaczenie również z punktu widzenia ochrony środowiska. Jest to szczególnie ważne dla regionu Puszczy Białowieskiej (jednego z najcenniejszych kompleksów leśnych w Europie, wpisanego na listę UNESCO). Poprawi to jakość powietrza i zmniejszy hałas związany z transportem drogowym. Obecnie ruch samochodowy i nieliczne przedsiębiorstwa są głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza w regionie. Elektryczne środki transportu mogą w przyszłości stać się jedną z najważniejszych form transportu w regionie.

Katarzyna Miszczuk
Barbara Budnik

Starostwo Powiatowe w Hajnówce

14:42 59%

Miejski szlak turystyczny

Polecane miejsca

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Gazeta Hajnowska – bezpłatny dodatek do „Wieści Podlaskich” ISSN-1509-0329.

Wydawca: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Besawa” spółka z o.o., w Białymstoku, ul. Dąbrowskiego 28 lok. 34. gazeta@hajnowka.pl, redakcja@powiat.hajnówka.pl

Redaktor Naczelny: redaktor wydania: Wiesław Sokółowski tel. 601 724 296

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.